

UREDBA SVETA (Euratom) 2023/1479**z dne 14. julija 2023****o določitvi pravil za uveljavljanje pravic Skupnosti pri izvajanju Sporazuma o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo ter zlasti člena 7, člena 47, četrti pododstavek, točka (b), in člena 48 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posvetovanju z Znanstveno-tehničnim odborom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija je 29. decembra 2020 v imenu Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Skupnost) sklenila Sporazum o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o trgovini in sodelovanju). Sporazum o trgovini in sodelovanju se je začasno uporabljal od 1. januarja 2021, veljati pa je začel 1. maja 2021. Sporazum o trgovini in sodelovanju zajema zadeve, ki so v pristojnosti Skupnosti, in sicer pridružitvev Programu Skupnosti za raziskave in usposabljanje ter Evropskemu skupnemu podjetju za mednarodni termonuklearni poskusni reaktor (ITER) in razvoj fuzijske energije, kar ureja peti del Sporazuma o trgovini in sodelovanju (Sodelovanje v programih Unije, dobro finančno poslovanje in finančne določbe).
- (2) Sporazum o trgovini in sodelovanju določa, da lahko pogodbenici v posebnih primerih ter pod pogoji in po postopkih, določenih v Sporazumu, sprejmeta enostranske ukrepe, zlasti v zvezi z začasno prekinitvijo nekaterih obveznosti iz Sporazuma. Skupnost lahko v zvezi z zadevami, ki spadajo v okvir Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Pogodba Euratom), sprejme enostranske ukrepe v primerih in pod pogoji iz členov 718 in 719 Sporazuma o trgovini in sodelovanju. Ti enostranski ukrepi zadevajo delno ali popolno začasno prekinitev in delno ali popolno odpoved sodelovanja Združenega kraljestva v programih Unije.
- (3) Če bi morala Skupnost zaščititi svoje interese pri izvajanju Sporazuma o trgovini in sodelovanju, bi morala biti sposobna hitro, sorazmerno, učinkovito in prožno ustrezno uporabiti instrumente, ki so ji na voljo, pri tem pa v celoti vključiti države članice. Zato je treba določiti pravila in postopke, ki urejajo sprejetje enostranskih ukrepov pri uveljavljanju pravic Skupnosti iz Sporazuma o trgovini in sodelovanju.
- (4) Enostranski ukrepi bi morali biti omejeni na to, kar je nujno potrebno za doseganje njihovega namena, pri čemer je treba upoštevati dejansko ali potencialno škodo za interese Skupnosti, ki izhaja iz posameznega primera. Izpolnjevati bi morali pogoje iz členov 718 in 719 Sporazuma o trgovini in sodelovanju.
- (5) Pravila in postopki iz te uredbe bi morali imeti prednost pred vsemi določbami prava Skupnosti, ki urejajo isto vebino.
- (6) Da bi ta uredba še naprej ustrezala svojemu namenu, bi morala Komisija v treh letih od začetka njene veljavnosti pregledati njeno področje uporabe in izvajanje ter o svojih ugotovitvah poročati Evropskemu parlamentu in Svetu. Temu pregledu bi bilo treba priložiti ustrezne zakonodajne predloge, kadar je to ustrezno.

⁽¹⁾ UL L 149, 30.4.2021, str. 10.

- (7) Postopek za sprejetje avtonomnih ukrepov v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ^(?) na podlagi te uredbe ne posega v nadaljnje in stalno izvajanje funkcij Sveta v zvezi z oblikovanjem politik, usklajevanjem in odločanjem, ki jih ima na podlagi Pogodb, kar zadeva izvajanje Sporazuma o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Združenim kraljestvom.
- (8) Za izvajanje pristojnosti iz člena 16(1) Pogodbe o Evropski uniji in člena 101 Pogodbe Euratom je notranje odločanje v zvezi z izvajanjem Sporazuma o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo ter Sporazuma o trgovini in sodelovanju izraženo v sklepih Sveta (EU) 2020/135 ^(?) in (EU) 2021/689 ^(*). Da bi Svet lahko v celoti izvajal svoje funkcije oblikovanja politik, usklajevanja in odločanja v zvezi s tem, bi moral biti stalno in redno obveščen o izvajanju navedenih sporazumov, tudi o vseh težavah, ki bi se lahko pojavile, zlasti vseh morebitnih kršitvah navedenih sporazumov in drugih okoliščinah, ki bi lahko privedle do ukrepov, sprejetih na podlagi te uredbe. V zvezi s tem bi bilo treba Svet ustrezno in pravočasno obvestiti o možnih odzivih, ki so na voljo Skupnosti, da se zagotavlja celovito in pravilno izvajanje navedenih sporazumov, ter o nadaljnjem ukrepanju v zvezi z vsemi sprejetimi ukrepi.
- (9) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe ter zlasti za zagotovitev hitrega, učinkovitega in prožnega uveljavljanja ustreznih pravic Skupnosti iz Sporazuma o trgovini in sodelovanju bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejetje enostranskih ukrepov ter za njihovo uveljavljanje, kakor je to potrebno v notranjem pravnem redu Skupnosti. Navedena pooblastila bi bilo treba razširiti tudi na spremembo, začasno prekinitev ali razveljavitev sprejetih ukrepov. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011. Ker predvideni ukrepi vključujejo sprejetje splošnih aktov, bi bilo treba za sprejetje navedenih ukrepov uporabiti postopek pregleda. Kadar je to v ustrezno utemeljenih primerih potrebno iz izredno nujnih razlogov za ustrezno zaščito interesov Skupnosti, bi morala Komisija sprejeti izvedbene akte, ki se začnejo uporabljati takoj –

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta uredba določa pravila in postopke za zagotavljanje učinkovitega in pravočasnega uveljavljanja pravic Skupnosti pri izvajanju Sporazuma o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o trgovini in sodelovanju).
2. Ta uredba se uporablja za naslednja ukrepa, ki ju Skupnost sprejme v skladu s členoma 718 in 719 Sporazuma o trgovini in sodelovanju:
 - (a) začasno prekinitev uporabe Protokola I k Sporazumu o trgovini in sodelovanju v zvezi z enim ali več programi ali dejavnostmi Skupnosti ali njihovimi deli;

^(?) Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

^(?) Sklep Sveta (EU) 2020/135 z dne 30. januarja 2020 o sklenitvi Sporazuma o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL L 29, 31.1.2020, str. 1).

^(*) Sklep Sveta (EU) 2021/689 z dne 29. aprila 2021 o sklenitvi, v imenu Unije, Sporazuma o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani in Sporazuma med Evropsko unijo ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska o varnostnih postopkih za izmenjavo in varovanje tajnih podatkov (UL L 149, 30.4.2021, str. 2).

- (b) odpoved uporabe Protokola I k Sporazumu o trgovini in sodelovanju v zvezi z enim ali več programi ali dejavnostmi Skupnosti ali njihovimi deli.

Člen 2

Uveljavljanje pravic Skupnosti

1. Na Komisijo se ne glede na določbe prava Skupnosti, sprejete na podlagi členov 7, 47 in 48 Pogodbe Euratom, prenese pooblastilo, da z izvedbenimi akti sprejme ukrepe iz člena 1(2) te uredbe in jih uveljavlja.
2. Ukrepi, sprejeti na podlagi te uredbe, so sorazmerni z zastavljenimi cilji in učinkoviti pri ohranjanju ravnovesja med pravicami in obveznostmi, na katerih temelji sodelovanje Združenega kraljestva v programih Unije, kot je predvideno v Sporazumu o trgovini in sodelovanju. Izpolnjujejo posebna merila, določena v navedenem sporazumu.
3. Na Komisijo se prenese pooblastilo, da z izvedbenimi akti spremeni, začasno prekine ali razveljavi ukrepe iz člena 1(2), točka (a). Kadar je ustrezno, se v teh izvedbenih aktih določi trajanječasne prekinitve.
4. Država članica ali države članice, ki imajo konkretne pomisleke, lahko od Komisije zahtevajo, da začasno prekine sodelovanje Združenega kraljestva v zadevnem programu ali programih Skupnosti v skladu z odstavkom 1. Če Komisija taki zahtevi ne ugotovi, o razlogih za to pravočasno obvesti Svet.
5. Izvedbeni akti iz odstavkov 1 in 2 tega člena se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 3(2).
6. V izredno nujnih ustrezno utemeljenih primerih Komisija v skladu s postopkom iz člena 3(3) sprejme izvedbene akte, ki se začnejo uporabljati takoj.

Člen 3

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor Združenega kraljestva. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 8 Uredbe (EU) št. 182/2011 v povezavi s členom 5 navedene uredbe.

Člen 4

Pregled

Komisija do 9. avgusta 2028 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o uporabi te uredbe, po potrebi skupaj z ustreznimi zakonodajnimi predlogi.

Člen 5

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 14. julija 2023

Za Svet
predsednica
N. CALVIÑO SANTAMARÍA
